در «کلیک» بخوانید:
نقش فناوری در المپیک توکیو

گزارشی از وضعیت زندگی آوارگان مسلمان روهینگیا
آوار سیل بر سر روهینگیا

www.jamejamdaily.ir

جام جم

روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران

یکشنبه ۱۰ مرداد ۱۴۰۰ | ۲۱ ذی‌الحجه ۱۴۴۲ | ۲۰ صفحه | سال بیست‌و دوم - شماره ۵۹۹۹ | استان تهران و البرز ۳۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۲۰۰۰ تومان | Sunday - August 1, 2021

۸

افزایش قیمت‌ها در آخرین روزهای کاری دولت دوازدهم ادامه دارد و تنها در یک ماه گذشته، ۲۰ قلم کالا گران شده‌اند

گرانی‌های لحظه آخری

لبنیات، ماکارونی، نان، شکر، گوشت قرمز، مرغ، برنج، میوه، تخم‌مرغ، حبوبات، لوازم بهداشتی سیمان و تایر تنها بخشی از کالاهایی هستند که قیمت‌شان افزایش پیدا کرده است

۳

در آرزوی یک سقف

گفت‌وگو با بازیگران و عوامل سریال «۸۷ متر» ساخته کیانوش عیاری که به‌زودی از شبکه یک پخش می‌شود

عکس: نیما آفاکریمی | ۶-۷

تیم ملی بسکتبال کشورمان با ۳ باخت متوالی المپیک توکیو را به پایان رساند

فاصله‌ای که همچنان خیلی زیاد است

۹-۱۲

ماجرای لیست‌هایی که هر روز به عنوان کابینه دولت سیزدهم منتشر می‌شوند چیست؟

تهدید سهم خواهی علیه دولت جدید

تقریبا در هیچ دوره‌ای بازار گمانه‌زنی برای کابینه جدید دولت‌ها بی‌رونق نبوده اما یکی از تفاوت‌های مهم دوره سیزدهم ریاست جمهوری که سبب شده با وجود اعلام سامانه معرفی مدیران و تشکیل کارگروه توسط سید ابراهیم رئیسی برای چیدمان نهایی، حدس و گمان‌ها همچنان پررونق باشد، حساسیت و شکننده شدن شرایط در این دوره، نسبت به سال‌های قبل است؛ این موضوع طبیعتا باعث شده مردم و گروه‌های سیاسی نسبت به این‌که چه کسانی قرار است...

۲

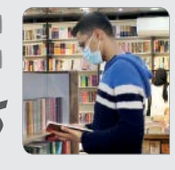

اگر این ویروس کوچک به خیلی‌ها ضرر زد، برای بعضی از اهالی کتاب منفعت داشت

کرونا برای کتاب خیر داشت؟

۴

این روزها نایاب شدن برخی داروها و محصولات از جمله سرم یا قطره اشک مصنوعی مردم را سرگردان کرده است

لطفا بیمار نشوید

۱۸

گفت‌وگوی «کافه میرداماد» با ۲ محیط‌بان، در روزی که به‌نامشان ثبت شده است

از شکارچیان حمایت می‌شود!

۲۰

یادداشت

سهم‌خواهی نه پذیرفتنی است، نه شدنی

روح‌ا... متفکر آزاد
عضو هیأت رئیسه مجلس

در شرایطی که دولت سیزدهم در آستانه تشکیل است، یکی از موضوعاتی که این روزها درباره آن گمانه‌زنی می‌شود، مسأله چینش افراد در هیأت دولت است.

به نظر می‌رسد در شرایط کنونی، آقای سید ابراهیم رئیسی، رئیس جمهور منتخب با توجه به اشرافی که نسبت به وضعیت حکمرانی دارد، بحث سهم خواهی گروه‌ها، احزاب و جریان‌ها برای حضور چهره‌های منتسب به خود در میان اعضای هیأت دولت یا مدیران اجرایی چندان محل توجه نیست. ایشان در روز ثبت‌نام نامزدهای ریاست جمهوری از همان ابتدا اعلام کردند بدون وابستگی سیاسی به جریان‌های موجود کشور وارد عرصه انتخابات شدند و ازاین نظر می‌شود گفت وامدار و مدیون جریان‌ها، گروه‌ها و احزاب در عرصه سیاسی نیستند. درواقع انتخاب ایشان به‌عنوان رئیس جمهور منتخب ناشی از عزم ملی مردم برای ایجاد تغییر و تحول در عرصه اجرایی کشور است. ازاین‌رو جناب آقای رئیسی نه نیازی به پاسخ برای سهم‌خواهی جریان‌های سیاسی دارند و نه اساساً مسأله سهم‌خواهی موردقبول و پذیرش ایشان است. ازاین‌رو گمان نمی‌کنم سهم‌خواهی جدی برای حضور افراد منتسب به جریان‌های سیاسی در هیأت دولت اتفاق بیفتد و کسی هم جرأت سهم‌خواهی داشته باشد بنابراین امیدوارم ان‌شاءا... ایشان بتوانند با یک سنجش درست و ارزیابی دقیق، کابینه خوبی را که بتواند پاسخگوی مسائل و مشکلات کشور و پیگیر مطالبات مردم ایران باشد، شکل بدهند. گذشته از این ایشان بعد از پیروزی در انتخابات شاخصه‌هایی را برای چینش همکاران خود در دولت سیزدهم ذکر کرده است.

کارآمدی، فسادستیزی، روحیه انقلابی و مردمی بودن ازجمله ویژگی‌هایی است که رئیس جمهور منتخب بر آنها تأکید کرده است. مؤلفه‌هایی که از سوی آقای رئیسی عنوان شد، نشانگر این است که ایشان عزم جدی دارد تا این شاخصه‌ها را برای انتخاب همکاران خود در هیأت دولت تحقق ببخشد، بنابراین چشم‌اندازهای روشنی برای دولت سیزدهم از این منظر وجود دارد. البته در چنین شرایطی بالاخره جریان‌ها، گروه‌ها و احزاب، چهره‌های شایسته‌ای را که برای تصدی مسؤولیت اجرایی مدنظر دارند به آقای رئیسی معرفی می‌کنند. این مسأله را نمی‌توان با موضوع سهم‌خواهی جریان‌های سیاسی از رئیس جمهور منتخب یکی دانست. اگر گروه‌ها فهرستی از چهره‌های شایسته‌ای را که می‌شناسند به آقای رئیسی و تیم همراه او معرفی کنند، این مسأله را می‌توان به‌عنوان یک اقدام مثبت تلقی کرد. معرفی هر فرد شایسته از هر حزب، دسته و تشکیلات و گروهی به نفع کشور و نظام خواهد بود اما اگر گفتمان احزاب و گروه‌ها با رئیس جمهور منتخب این باشد که افراد معرفی شده، سهم ما به‌واسطه همراهی با نامزد پیروز انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۰ است، این مسأله نه‌پذیرفتنی و نه‌شدنی است.

درنگ

شکل‌گیری موج ششم کرونا بعید نیست

مسعود یونسیان
اپیدمیولوژیست

درباره این که چه زمانی به قله پیک پنجم کرونا در کشورمان می‌رسیم و از چه زمانی به بعد سیر نزولی در ابتلاها و مرگ را تجربه می‌کنیم، افراد زیادی کنجکاوی می‌کنند ولی واقعیت این است برای این سؤال پاسخ روشنی وجود ندارد چون این موضوع قابل پیش‌بینی نیست و تا اتفاقات روی ندهد و وضعیت روز به روز را با گذشته مقایسه نکنیم، نمی‌توانیم بگوییم آیا به قله موج پنجم رسیده‌ایم یا نه.

در موج پنجم کرونا ما با ویروس دلتا درگیر هستیم. این ویروس ۶۰ درصد بیشتر از واریانت آلفا که ویروس غالب در موج چهارم بود قدرت سرایت‌پذیری دارد که ویروس آلفا یا انگلیسی نیز حدود ۶۰ درصد بیشتر از ویروس اولیه که ویروس ووهان بود، قابلیت سرایت‌پذیری داشت. به این ترتیب چنین نتیجه می‌گیریم که قدرت سرایت ویروس دلتا ۲/۵ تا سه برابر ویروس ووهان است که معنی آن این است اگر رفتارمان مثل سابق باشد باید سه برابر ابتلای بیشتر را انتظار داشته باشیم؛ مگر این که اقدامات خودمان را سه برابر سختگیرانه کرده باشیم یا این که با روش‌های دیگر بخش بزرگی از جامعه را ایمن کرده باشیم.

البته عامل دیگری هم وجود دارد یعنی نسبت افرادی که قبلا مبتلا یا توسط واکسن مصون شده‌اند. در کشور ما هنوز سهم قابل ملاحظه‌ای از جامعه توسط واکسن از بیماری کرونا مصون نشده‌اند ولی براساس مطالعات سرولوژیکی که در کشور و نیز دیگر کشورهای دنیا انجام شده، تخمین زده می‌شود که بیش از ۵۰ درصد افراد جامعه تاکنون به ویروس کرونا آلوده شده (اعم از با علامت و بدون علامت) و از آنجا که اکثر کسانی که آلوده شده‌اند نسبت به بیماری کرونا لااقل مصونیت گذرا پیدا می‌کنند، دور از انتظار نیست اگر کمتر از نیمی از افراد جامعه را نسبت به ویروس کرونا مصون بدانیم.

البته باید در نظر داشت که واریانت‌های جدید ممکن است در برابر پادتن تشکیل شده علیه واریانت‌های قدیمی تا حدودی مقاوم باشند. در مجموع می‌توان چنین نتیجه گرفت که قدرت سرایت‌پذیری ۲/۵ تا سه برابری واریانت هندی (دلتا) به میزان یک برابر با مصونیت حاصل از ابتلای قبلی جبران شده و می‌توانیم قدرت سرایت‌پذیری ویروس دلتا را حدود ۱/۵ برابر بدانیم (چراکه مصونیت نسبی افرادی که قبلا به این بیماری مبتلا شده‌اند قدرت سرایت‌پذیری سه برابری را تقریبا نصف می‌کند). با این حال اما ویروس دلتا در کشورمان همچنان ۱/۵ برابر بیشتر از ویروس ووهان قابلیت سرایت دارد.

با این وصف اگر می‌خواهیم موج کرونا در کشورمان صعودی نباشد و اپیدمی را نبینیم یا اگر در اپیدمی قرار گرفتیم موج بیماری افقی باشد، باید اقداماتی مثل استفاده از ماسک، رعایت فاصله فیزیکی و پرهیز از حضور در تجمعات و فضاهای بسته و شستن دست‌ها را ۱/۵ برابر بیشتر کنیم. اما متاسفانه این وضع برعکس شد به طوری که نه تنها افزایش رعایت‌ها را نداشتیم بلکه شاهد کاهش آن در جامعه نیز بوده‌ایم. تقریبا همه فروشگاه‌ها و اماکن عمومی باز است و مردم با خیال راحت مسافرت می‌روند و در هر تجمعی شرکت می‌کنند و به نظر می‌رسد مسؤولان هم فقط گلایه می‌کنند و رفتار بازدارنده و پیشگیرانه جدی غیر از جریمه خودروهای سواری که قصد خروج از شهرها را دارند، شاهد نیستیم.

تا زمانی که این شرایط حاکم باشد روند بیماری را به همین شکل خواهیم داشت و ممکن است حتی موج ششم کرونا را هم تجربه کنیم.

نگاه

دولت منتخب و مساله تمرکززدایی

سجاد ریحانی‌نژاد
استاد دانشگاه

آنچه امروز تحت عنوان توسعه یا توسعه پایدار در جهان می‌شناسیم، فرآیندی است که به‌دنبال آن منابع قدرت، ثروت، آموزش و بهداشت، به‌صورت یکسان در مناطق جغرافیایی یک کشور در دسترس همه طبقات قرار گیرد. شاید با اندکی اغماض بتوان گفت حاشیه‌نشینی‌های آسیب‌زای امروز در همه جوامع ازجمله آسیب‌های توسعه ناپایدار و توزیع ناعادلانه منابع ثروت است. تمرکز منابع در کلانشهرها و به‌صورت کلی تجمیع این منابع در محیط‌های شهری، باعث سرازیری عمده جامعه روستایی به سمت اماکن شهری در جست‌وجوی خوشبختی شده است. پرواضح است در چنین شرایطی منابع متمرکز در شهرها یکسان در دسترس همگان قرار نمی‌گیرد و جمعیت عمدتا غیرمتخصص روستایی تازه‌شهری شده، به حاشیه رفته و با رفتن به سمت مشاغل کاذب، باعث ایجاد ناهنجاری‌های مختلف می‌شود.

باری؛ آنچه رفت شرح درد بود. اما درمان چیست؟! قابل پیش‌بینی‌ترین پاسخ به سوال حاضر این است که جمعیت روستایی در زادگاه خود مسکون بماند و امکانات حداکثری برای رفع حوائج در اختیارشان قرار گیرد. اما برای این چاره باید مکانیسم‌هایی به کار گرفت که از آن جمله می‌توان به ایجاد مشاغل روستایی خوداشتغالی اشاره کرد. درصورتی‌که ایجاد مشاغل روستایی (توام با درآمد مکفی) با توجه به مولفه‌های بومی هر روستا فعلیت پیدا کند، قطعا علاوه بر مواجهه با پدیده‌هایی مانند مهاجرت بی‌رویه به کلانشهرها، شاهد پویایی اقتصادی کشور و شکوفایی بسیاری از ظرفیت‌های بالقوه‌ای خواهیم بود که تاکنون متأسفانه مغفول مانده است. تمرکززدایی روستامحور این امکان را به ما می‌دهد تا علاوه بر مدیریت اقتصادی مطلوب‌تر، در حوزه‌های اجتماعی و فرهنگی نیز قادر به مواجهه با بسیاری از بحران‌ها باشیم. یکی از اصلی‌ترین آفات مهاجرت بی‌رویه روستاییان به شهرها و کلانشهرها، انحلال بسیاری از رسوم، سنت‌ها و حتی فرهنگ‌های غنی و اصیل روستایی است.

بدیهی است در راستای تحقق این موضوع، زندگی در روستا باید به یک مطلوبیت در بین روستاییان تبدیل شود. کمک به ایجاد خوداشتغالی در اقتصاد روستایی می‌تواند به بهبود مزیت‌های نسبی در اقتصاد و زندگی روستایی کمک کند. هر گونه نسخه پیچیدن برای تعالی زندگی مدرن شهری بدون بهبود کیفیت زندگی روستایی، ناقص و تقلیل‌گرایانه است. از این رو الزامات توسعه پایدار ایجاب می‌کند دولت جدید و منتخب ملت نسبت به توانمندسازی اقتصاد روستایی با تکیه بر خوداشتغالی روستاییان توجه جدی داشته باشد و از این طریق گامی در جهت توسعه پایدار و متوازن شهری و روستایی بردارد. بدیهی است در این خصوص مجلس شورای اسلامی و دیگر نهادهای دخیل در این امر باید نقش خود را به‌خوبی ایفا کنند. هر اندازه در پیشبرد طرح تمرکززدایی روستامحور تعجیل شود، قطعا آثار و برکات این طرح در حوزه‌های متنوع اقتصادی، فرهنگی و عمومی کشور بیشتر قابل مشاهده خواهد بود. پرواضح است طی کردن این مسیر آسان نخواهد بود اما می‌توان با عزم و اراده‌ای آینده‌نگرانه، بر معضلات و موانعی که در این مسیر وجود دارد غلبه کرد.

دور دنیا

بلینکن: مسکو ما را به اخراج دیپلمات‌هایمان ناگزیر می‌کند

وزیر خارجه آمریکا اظهار کرد: از ماه آگوست دولت روسیه، آمریکا را از به خدمت‌گیری، استفاده و کمک گرفتن از کارمندان پیمانکار روس یا از کشورهای سوم به جز برای خدمات امنیتی ما منع کرده است. به گزارش ایسنا، به نقل از سایت شبکه روسیا الیوم، آنتونی بلینکن، وزیر خارجه آمریکا در بیانیه‌ای اعلام کرد: در نتیجه این تصمیم روسیه ۱۸۲ کارمند روس و ده‌ها کارمند پیمانکار که در سفارت آمریکا در مسکو و دو کنسولگری آمریکا در ولادیوستوک و یکاترینبورگ کار می‌کنند، اخراج خواهند شد. او خاطرنشان کرد: این تدابیر تاسف‌بار تاثیر بسیاری بر فعالیت هیأت دیپلماتیک آمریکا در روسیه از جمله امنیت کارمندان ما و نیز تبادلات دیپلماتیک با دولت روسیه خواهد داشت. وزارت خارجه آمریکا روز جمعه اعلام کرد، مسکو این کشور را مجبور می‌کند کارمندان روس را از هیأت‌های دیپلماتیک خود در روسیه اخراج کند. این وزارتخانه هشدار داد اخراج آنها بر فعالیت دیپلماتیک آمریکا در این کشور تاثیر خواهد گذاشت.

سیف‌الاسلام قذافی در فکر ریاست جمهوری لیبی

سیف‌الاسلام قذافی، پسر معمر قذافی، خواستار آن است که بعد از یک دهه آشوب، اتحاد از دست رفته لیبی را بازیابی کند و نامزدی‌اش برای ریاست جمهوری این کشور را رد نکرد. سیف‌الاسلام قذافی در مصاحبه‌ای کم سابقه که با نیویورک تایمز در محل ویلای خود در غرب لیبی انجام داد، این اظهارات را مطرح کرد. وی که قبل از ۲۰۱۱ به عنوان جانشین مفروض پدرش تلقی می‌شد، اظهار کرد، سیاستمداران در یک دهه‌ای که از آن زمان گذشته برای لیبیایی‌ها چیزی به جز بدبختی به بار نیاورده‌اند. سیف‌الاسلام قذافی در این مصاحبه که نخستین مصاحبه‌اش بعد از سالهاست، بیان کرد: زمان بازگشت به گذشته است. کشور به زانو در آمده است. پولی وجود ندارد، امنیتی وجود ندارد. در اینجا زندگی وجود ندارد.

حملات پهپادی و موشکی در عملیات «النصر المبین»

سرلشکر «یحیی سریع» سخنگوی نیروهای مسلح یمن در نشست خبری ضمن تشریح جزئیات مرحله دوم عملیات «النصر المبین» از حملات پهپادی و موشکی در این عملیات و آزادسازی بیش از ۵۰۰ کیلومتر از استان البیضاء خبر داد. وی افزود: همه اهداف مرحله دوم که مهمترین آنها آزادسازی مناطق دیگر استان البیضاء است، محقق شده است. وی گفت: عملیات النصر المبین در مرحله دوم، آزادسازی مناطق «نعمان» و «ناطع» در استان البیضاء به مساحت ۳۸۰ کیلومتر مربع را به همراه داشت. سرلشکر یحیی سریع تاکید کرد که مجموع مناطق آزاد شده طی دو مرحله عملیات «النصر المبین» بالغ بر ۵۰۰ کیلومتر مربع می‌شود. همچنین طی این دو مرحله علاوه بر مناطق «نعمان» و «ناطع»، مناطق الصومعة و الزاهر (در مرحله اول عملیات) در استان البیضاء نیز آزاد شدند.